

[Niels Helveg Petersen.]

sen, men det bliver også nødvendigt at pålægge industrien byrder. Grænserne mellem samfundets og industriens forpligtelse kan ikke lægges fast én gang for alle, men industrien har mange forudsætninger for at klare en del forureningsbekæmpelse bedre og billigere end det offentlige.

Den administrative modernisering af samfundet må fortsætte. Vi er nået et godt stykke, men der mangler store brikker i puslespillet. Der må sikres en overordnet planlægning, først og fremmest af by- og erhvervsudviklingen i hovedstadsområdet, og der må tages skridt til en økonomisk udligning. Samtidig må de kommunale og statslige dispositioner i hovedstadsområdet koordineres. Det har ikke altid været tilfældet. Folketinget må stadig afvente Bent Christensen-udvalgets betænkning, men når den foreligger, bliver det folketingets opgave kritisk at vurdere, om forslaget nu også kan klare problemerne. Det er uelsk værdigt sagt, at det ventede forslag er et forslag om hundrede og én mand og ingen penge. Jeg tror, at der er en stærkt voksende følelse af her i folketinget, at reformer i hovedstadsområdet er påkrævet, ikke mindst efter at kommunalreformen er faret hen over det øvrige land.

I sidste samling gennemførte vi en første etape af en ændret byrdefordeling, og ændringer i byrdefordelingen vil være nødvendige, efterhånden som folketinget tager fat også på en ændring af opgavefordelingen. Men byrdefordelingsreformen i sidste samling var jo netop tilrettelagt med dette for øje. Det vil være meget nyttigt at få en principiel debat om opgavefordelingens principper allerede i denne samling. Det radikale venstre er tilhænger af en decentralisering af beslutningerne dels af administrative grunde, dels for at skabe den bedst mulige sammenhæng og forbindelse mellem beslutninger og økonomisk ansvar. Samtidig er det påkrævet, at der nås en bedre samordning af statens og kommunernes økonomiske beslutninger. Og hvis disse formål skal nås samtidig, vil der nok blive stillet krav om betydelig nytænkning.

En omfattende rationalisering af det offentliges virksomhed er ikke blot økonomisk nødvendig, men også ønskelig, for at vi kan yde en bedre offentlig service. Ratio-

nel og effektiv forvaltning står ikke i modsætning til bedre service. Tværtimod. Den offentlige informationsvirksomhed over for borgerne må forbedres. Sagsbehandlingen i alle led gøres hurtigere, behandlingen venligere og borgernes retsstilling over for offentlige myndigheder klarere. Ellers undergraver det offentlige selv grundlaget for øget og ønskelig aktivitet på flere områder. Forslag om offentlighed i forvaltningen er et vigtigt skridt på denne vej, og det enstrengede system inden for syge- og sundhedssektoren vil trække i samme retning. Det radikale venstre kan varmt anbefale begge dele.

Indtil for nylig var der vel en fornemmelse af, at folketingets partier var enige om det enstrengede princip inden for syge- og sundhedssektoren, men på det sidste er der opstået tvivl. Ved læsning af seneste socialdemokratiske udtalelser er det ærlig talt overmåde svært at blive klar over, om socialdemokratiet siger nej, men mener ja, eller om man siger ja og mener nej til det enstrengede system. En afklaring er overordentlig påkrævet. Man kan ikke både få det enstrengede system og så bevare sygekasserne stort set uændrede. Det giver ingen mening.

Det radikale venstre ser meget gerne, at der allerede i denne samling kan lægges et fundament for en socialreform, der giver familier i vanskeligheder et langt bedre tilbud om hjælp og vejledning fra det offentlige. Et andet tryghedsområde, hvor det radikale venstre må anbefale regeringen at sætte ind, er med hensyn til at sikre os større tryghed i ansættelsen. Der er med hensyn til tryghed i ansættelsen et stort skel i befolkningen mellem privilegerede og ikke-privilegerede, og vi ser gerne, at der gives muligheder for, at flere kan opnå funktionærstatus, end tilfældet er i øjeblikket.

Retsplejeloven fyldte for nylig 50 år, og jeg vil gerne på mit partis vegne opfordre regeringen til at overveje, om ikke tiden er inde til at fejre begivenheden ved at sætte et arbejde i gang, der kan forberede en omfattende reform. Retsplejeloven af 1919 var et vældigt fremskridt, som det radikale venstre havde en stor andel i, og der er i mit parti en stærk fornemmelse af, at et nyt grundlag nu er tiltrængt.